

Nr B 57

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av en mellan Sverige och Finland träffad överenskommelse angående dels nedsättning av räntebetalningarna på vissa till Finland lämnade svenska statskrediter, dels ock tillskapande av en kulturfond; given Stockholms slott den 7 november 1958.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen underställes riksdagen för godkännande en mellan svenska och finska regeringarna träffad överenskommelse angående de räntebetalningar som Finland har att erlægga enligt 1949 års avtal om de under krigsåren lämnade svenska statskrediterna. Överenskommelsen innebär, att de under åren 1959—1968 halvårsvis förfallande räntebeloppen nedsättes med sammanlagt 70 miljoner kronor. Vidare skall fem miljoner kronor — varav hälften i svenska kronor och hälften i finska mark — under två år från den 30 juni 1959 avsättas till en gemensam kulturfond, om vars närmare utformning ytterligare förhandlingar skall äga rum.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet å Stockholms slott den 7 november 1958.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDELL, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt chefen för ecklesiastikdepartementet följande.

Redogörelser för den svenska kreditgivningen till Finland har tidigare lämnats riksdagen i bland annat propositionerna 1945: 139, 295 och 388, 1946: 213 och 337 samt 1950: 61. I sistnämnda proposition, vilken bifölls av riksdagen med skrivelse nr 1950: 180, redogjordes för det i november 1949 träffade avtalet mellan svenska och finska regeringarna angående återbetalningen av krediterna samt räntevillkoren. Uppgårelsen innebar, bland annat, att de den 31 december 1949 utestående beloppen av svenska statens fordringar under vissa kreditavtal, tillhoppa i runt tal 455 miljoner kronor, konsoliderades i en enda skuldförbindelse (art. 1), vilken från den 1 januari 1950 löper med tre procent årlig ränta (art. 2). Återbetalning skall ske under en tid av tjugofem år från och med den 1 januari 1959. Återbetalningen jämte räntan erlägges halvårsvis i lika annuiteter.

Till skillnad mot vad förhållandet var med krediterna till Danmark och Norge (se prop. 1949: 69 respektive 1950: 107) ägde någon avskrivning på de under kriget lämnade krediterna till Finland icke rum i samband med nyssnämnda reglering av utestående kreditbelopp. Bland annat med hänsyn till beloppets storlek erhöll avtalet även i övrigt en något annorlunda utformning än motsvarande avtal med de andra grannländerna. Sålunda innebar betalningsplanen, att de årliga betalningarna först år 1959 skulle nå upp till den slutliga nivån. Vid diskussionerna i samband med avtalets utformning ansågs överläggningar i avskrivningsfrågorna med hänsyn härtill kunna uppskjutas till slutet av 1950-talet.

Under de senaste månaderna har dylika överläggningar ägt rum mellan svenska och finska regeringsdelegationer. Den svenska delegationen har bestått av landshövdingen M. H. Lemne, ordförande, förre vice riksbankschefen T. L. Hammarskiöld samt utrikesrådet E. von Sydow. Förhandlingarna har på finländsk sida förts av minister R. von Fieandt och avdelningschefen i Finlands bank C. G. Sundman. Härvid har enighet uppnåtts om en viss reglering av den finska skulden. Därefter har en överenskommelse i ämnet träffats mellan svenska och finska regeringarna genom en skriftväxling, vil-

ken såsom *bilaga* torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende. Uppgårelsen innebär, att svenska regeringen förklarar sig villig begära riksdagens godkännande av följande förslag.

Av de räntebelopp som skolat utgå i enlighet med artikel 2 av överenskommelsen den 17 november 1949 avskrivs av de fr. o. m. den 30 juni 1959 t. o. m. den 31 december 1968 förfallande beloppen halvårsvis ett belopp av 3,5 miljoner kronor. Härigenom kommer sammanlagt 70 miljoner kronor i ränta på de svenska statskrediterna till Finland att avskrivas.

Då såväl på svensk som finsk sida intresse konstaterats föreligga för skapande av en gemensam fond för främjande av de kulturella förbindelserna mellan de båda länderna, skall till en sådan fond avsättas fem miljoner kronor, fördelade på lika halvårsrater under två år fr. o. m. den 30 juni 1959. Av beloppet förutsattes hälften bli inbetalad i svenska kronor och hälften i finska mark. De närmare bestämmelserna rörande fonden, som synes höra förvaltas av en gemensam styrelse, skall göras till föremål för närmare överläggningar mellan de båda regeringarna.

Enligt min mening har genom den sålunda träffade uppgörelsen en slutlig och i sak likvärdig reglering nåtts av de nordiska ländernas under krigsåren uppkomna skulder till Sverige.

För svensk del kan statsfinansiella konsekvenser av överenskommelsen förutses i följande avseenden. För budgetåret 1958/59 sker en minskning med 3,5 miljoner kronor av det under inkomster av statens kapitalfonder, fonden för kreditgivning till utlandet, till 14,0 miljoner kronor beräknade beloppet avseende räntelikvider å ifrågavarande kredit. För följande budgetår t. o. m. 1967/68 blir motsvarande minskning sju miljoner kronor samt för budgetåret 1968/69 åter 3,5 miljoner kronor. Utgiftssidan i budgeten kommer under budgetåren 1959/60—1960/61 att belastas med fem miljoner kronor. Tekniskt får detta ske genom att av de inflytande räntelikviderna vederbörligt belopp omedelbart utbetalas till fonden över ett särskilt avsättningsanslag under åttonde huvudtiteln. Chefen för ecklesiastikdepartementet kommer att senare hemställa om ett dylikt anslag.

Under återopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna överenskommelsen mellan Sverige och Finland angående dels nedsättning av räntan på vissa till Finland lämnade svenska statskrediter, dels ock tillskapande av en kulturfond.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Rein Hinno

Bilaga

Stockholm den 16 oktober 1958

Herr Ambassadör,

Under hänvisning till de förhandlingar, som den senaste tiden ägt rum mellan svenska och finska delegationer rörande betalning av ränta på vissa till Finland lämnade svenska krediter, har jag äran bekräfta att svenska regeringen lämnat sitt godkännande av följande uppgörelse.

Av de räntebelopp, som skolat utgå i enlighet med artikel 2 av överenskommelsen av den 17 november 1949 angående betalning av vissa till Finland lämnade krediter, avskrivs av de från och med den 30 juni 1959 till och med den 31 december 1968 förfallande beloppen halvårsvis ett belopp av 3,5 miljoner kronor. Härigenom avskrivs ett belopp av sammanlagt 70 miljoner kronor i ränta på de ovan omförmälda svenska krediterna till Finland.

I samband med ovannämnda förhandlingar har intresse på båda sidor konstaterats föreligga för skapande av en gemensam fond för främjande av de kulturella förbindelserna mellan våra båda länder. För detta ändamål skall av förfallande räntebelopp avsättas ytterligare 5 miljoner kronor, fördelat på lika halvårsrater under två år från och med den 30 juni 1959. Av beloppet förutsättes hälften inbetald i svenska kronor och hälften i finska mark. De närmare bestämmelserna avseende en dylik kulturfond, som synes böra förvaltas av en gemensam styrelse, torde få göras till föremål för närmare överläggningar mellan våra båda länders regeringar.

Samtidigt har jag äran meddela, att proposition om godkännande av denna överenskommelse kommer att avlåtas till riksdagen. Överenskommelsen gäller sålunda under förbehåll av dylikt godkännande och träder definitivt i kraft sedan meddelande härom lämnats.

Mottag, herr Ambassadör, försäkran om min utmärkta högaktning.

Herman Kling

Stockholm den 16 oktober 1958

Herr Statsråd,

Härmed har jag äran erkänna emottagandet av Eder skrivelse av denna dag med bekräftelse av att Kungl. Svenska regeringen lämnat sitt godkännande av följande uppgörelse i ärendet rörande betalning av ränta på vissa till Finland lämnade svenska krediter, varom förhandlingar under den senaste tiden ägt rum mellan finska och svenska delegationer:

»Av de räntebelopp, som skolat utgå i enlighet med artikel 2 av överenskommelsen av den 17 november 1949 angående betalning av vissa till Finland lämnade krediter, avskrivs av de från och med den 30 juni 1959 till och med den 31 december 1968 förfallande beloppen halvårsvis ett belopp av 3,5 miljoner kronor. Härigenom avskrivs ett belopp av sammanlagt 70 miljoner kronor i ränta på de ovan omförmälda svenska krediterna till Finland.

I samband med ovannämnda förhandlingar har intresse på båda sidor konstaterats föreligga för skapande av en gemensam fond för främjande av de

kulturella förbindelserna mellan våra båda länder. För detta ändamål skall av förfallande räntebelopp avsättas ytterligare 5 miljoner kronor, fördelat på lika halvårsrater under två år från och med den 30 juni 1959. Av beloppet förutsättes hälften inbetald i svenska kronor och hälften i finska mark. De närmare bestämmelserna avseende en dylik kulturfond, som synes böra förvaltas av en gemensam styrelse, torde få göras till föremål för närmare överläggningar mellan våra båda länders regeringar.»

Samtidigt meddelade Herr Statsrådet, att proposition om godkännande av denna överenskommelse kommer att avlätas till riksdagen och att överenskommelsen sålunda gällde under förbehåll av dylikt godkännande och trädde definitivt i kraft sedan meddelande härom lämnats.

I min regerings namn ber jag att härmed till Kungl. Svenska regeringen få framföra ett uppriktigt tack för meddelandet angående avskrivningen av de ifrågavarande räntebeloppen och samtidigt bekräfta, att man på finsk sida är fullt införstådd med skapandet på ovan angivet sätt av en gemensam fond för främjande av de kulturella förbindelserna mellan våra båda länder.

Mottag, Herr Statsråd, försäkran om min mest utmärkta högaktning.

P. K. Tarjanne